

**RAPORT Z MONITORINGU REALIZACJI
PLANU WDROŻANIA
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
W KLUCZACH.
REKOMENDACJE DO AKTUALIZACJI
PLANU WDRAŻANIA
CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W
KLUCZACH**

Klucze, czerwiec 2023 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Analiza punktu: „Przeprowadzenie diagnozy obecnego stanu świadczenia usług społecznych, potrzeb mieszkańców w tym zakresie oraz zasobów potencjalnych partnerów, w zakresie realizacji usług społecznych.”	5
2. Analiza punktu: „Planowany katalog usług społecznych do wdrożenia w ramach pilotażu.”	6
3. Analiza punktu: „Cele CUS.”	6
4. Analiza punktu: „Plan i formy doskonalenia kadry CUS.”	6
5. Analiza punktu: „Sposób zarządzania CUS.”	7
6. Analiza punktu: „Sposób pozyskiwania i zarządzania informacjami przydatnymi dla potencjalnych klientów CUS.”	8
7. Analiza punktu: „Założenia do programu usług społecznych.”	8
8. Analiza punktu: „Przygotowanie planu organizowania społeczności lokalnej w ramach aktywności CUS.”	8
9. Analiza punktu: „Propozycja strukturyzacji indywidualnych planów usług społecznych.”	9
10. Analiza punktów: „Sposoby testowania oraz określenie rezultatów testowania” i „Określenie pakietu dokumentów.”	9
11. Analiza punktu: „Plan i sposób monitorowania usług świadczonych w ramach CUS.”	10
12. Plan finansowy	11
13. Zasady współpracy między jednostkami zajmującymi się świadczeniami i usługami	11
14. Formy i metody działań promocyjnych	13
15. Podsumowanie	14

Wprowadzenie

Gmina Klucze realizuje pilotażowy projekt *Centrum Usług Społecznych w Gminie Klucze*”, w ramach II Osi priorytetowej *Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji*, Działanie 2.8 *Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym* Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt obecnie jest na etapie zrealizowania Kamienia Milowego nr 3, który zakłada aktualizację Planu Wdrażania CUS i świadczenia usług społecznych, z uwzględnieniem usług świadczonych w środowisku lokalnym (zasada deinstytucjonalizacji), po uwzględnieniu wniosków z monitoringu działań.

Zgodnie z Programem Usług Społecznych w Gminie Klucze, w ramach projektu pt. Centrum Usług Społecznych w Gminie Klucze - UCHWAŁA NR LVII/356/2022 RADY GMINY KLUCZE z dnia 31 stycznia 2022 roku ogłoszona w Dzienniku Urzędowym województwa małopolskiego w dniu 7 lutego 2022 r.

http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2022/945/akt.pdf

przyjęto następujące etapy **realizacji Programu usług**

Tabela nr 5

Etap	Opis działania
I	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie Uchwały Rady Gminy w Kluczach w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych, określającego usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej na okres od 01.02.2022 r. do 30.09.2023 r. Termin realizacji: styczeń 2022 r.
II	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Programu Usług Społecznych (w tym sporządzenie dokumentacji związanej z wyłonieniem wykonawców poszczególnych usług społecznych) • Zlecenie realizacji usług społecznych oraz ich bezpośrednie świadczenie na rzecz mieszkańców Gminy Klucze. • Monitorowanie świadczonych usług społecznych. Termin realizacji: luty 2022 r. – sierpień 2022 r.
III	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie cząstkowego przeglądu realizacji Programu Usług Społecznych oraz analiza raportów z monitorowania realizacji usług społecznych. • Kontynuacja świadczenia usług społecznych. • Monitorowanie świadczonych usług społecznych. Termin realizacji: wrzesień 2022 r. – czerwiec 2023 r.

IV	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie całościowego przeglądu realizacji Programu Usług społecznych oraz analiza raportów z monitorowania realizacji usług społecznych. • Analiza poziomu osiągnięcia mierników efektywności. • Monitoring przebiegu całej realizacji Programu Usług Społecznych • Kontynuacja świadczenia usług społecznych Termin realizacji: lipiec 2023 r. – wrzesień 2023 r. • Sporządzenie informacji z realizacji Programu - zgodnie z art. 6 ustawy o CUS oraz udostępnienie jej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum Usług Społecznych w Gminie Klucze oraz na stronie Urzędu Gminy Klucze. Termin realizacji: do 31 stycznia 2024 r.
-----------	---

Działania związane z przekształceniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczach w Centrum Usług Społecznych rozpoczęły się zgodnie z regulaminem konkursu od opracowanie Planu Wdrożeniowego Centrum Usług Społecznych w Kluczach w terminie do 31.08.2021 r.

Plan wdrożeniowy Centrum Usług Społecznych w Kluczach składa się z następujących elementów:

1. Przeprowadzenie diagnozy obecnego stanu świadczenia usług społecznych, potrzeb mieszkańców w tym zakresie oraz zasobów potencjalnych partnerów, w zakresie realizacji usług społecznych.
2. Planowany katalog usług społecznych do wdrożenia w ramach pilotażu.
3. Cele CUS
4. Plan i formy doskonalenia kadry CUS
5. Sposób zarządzania CUS
6. Sposób pozyskiwania i zarządzania informacjami przydatnymi dla potencjalnych klientów CUS
7. Założenia do programu usług społecznych
8. Przygotowanie planu organizowania społeczności lokalnej w ramach aktywności CUS
9. Propozycja strukturyzacji indywidualnych planów usług społecznych
10. Sposoby testowania oraz określenie rezultatów testowania
11. Plan i sposób monitorowania usług świadczonych w ramach CUS
12. Określenie pakietu dokumentów
13. Plan finansowy
14. Zasady współpracy między jednostkami zajmującymi się świadczeniami i usługami
15. Formy i metody działań promocyjnych

W niniejszym opracowaniu odniesiono się do każdego z elementów planu wdrożeniowego w trzech aspektach. Po pierwsze określenie postępu zaawansowania wdrożenia planu w Centrum Usług Społecznych w Kluczach. Po drugie zaprezentowanie uwag i refleksji wynikających z doświadczeń wdrożenia pracowników CUS w Kluczach. Po trzecie rekomendacje do zmian planu wdrażania CUS, w kontekście wykorzystania tych doświadczeń dla kolejnych chętnych gmin i instytucji, do tworzenia Centrum Usług Społecznych

1. Analiza punktu: „Przeprowadzenie diagnozy obecnego stanu świadczenia usług społecznych, potrzeb mieszkańców w tym zakresie oraz zasobów potencjalnych partnerów, w zakresie realizacji usług społecznych.”

Działanie zostało zrealizowane w pierwszym etapie od momentu utworzenia CUS w Kluczach. Diagnoza została opracowana na okres 5 lat i będzie podlegać aktualizacji w przypadku istotnych zmian. „Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych” – przeprowadzona przez firmę Swarmcheck sp. z o.o. z Tarnowa i została poddana konsultacjom społecznym w okresie od sierpnia 2021 r. – listopada 2021 r., udostępniona na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Klucze i CUS w Kluczach. Na podstawie diagnozy określono katalog usług skierowanych do mieszkańców gminy Klucze. Przedstawia je Tabela nr 2 zawarta w Programie Usług Społecznych dla Gminy Klucze:

I.p.	Zakres usług społecznych wynikający z art. 2 ustawy o CUS	Rodzaj dostępnej usługi społecznej
1.	WSPIERANIE RODZINY POLITYKA PRORODZINNA WSPIERANIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	Socjoterapia dla rodzin
		Profilaktyka i edukacja
2.	PROMOCJA I OCHRONA ZDROWIA	Rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa
		Terapia indywidualna dla osób/rodzin uzależnionych
		Terapia indywidualna dla osób /rodzin współzależnionych
		Terapia grupowa dla osób/rodzin uzależnionych
		Terapia grupowa dla osób/rodzin współzależnionych
3.	POBUDZENIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ	Integracja społeczna i pobudzanie aktywności lokalnej
		Organizacja czasu wolnego

Wyniki diagnozy są obecnie dalej aktualne, w gminie nie zaszły istotne zmiany, które mogły wpłynąć na wyniki i wnioski płynące z diagnozy.

Przy planowaniu liczby uczestników do konkretnej usługi społecznej istotne okazały się dwa kryteria: nie tylko liczba mieszkańców spełniająca kryterium kwalifikujące do usługi, ale także liczba mieszkańców chętnych/wyrażających chęć udziału w danej usłudze zgodnie z kryterium kwalifikującym. Nie zawsze te wartości są równe. Punkt na obecnym etapie nie wymaga aktualizacji.

2. Analiza punktu: „Planowany katalog usług społecznych do wdrożenia w ramach pilotażu.”

Katalog planowanych dodatkowych usług społecznych, które dotąd nie były realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej wynikają z indywidualnych potrzeb danej społeczności i mogą się różnić w zależności od miejsca. W gminie Klucze na pierwszy plan wysunęły się usługi społeczne w zakresie wsparcia rodziny z problemem uzależnień, ale także opieka zdrowotna, fizjoterapia i rehabilitacja. W innych miejscach, gdy te potrzeby były wcześniej już zaspokojone ważniejsze mogą być inne obszary problemowe. W CUS w Kluczach planowany katalog okazał zgodny z potrzebami, uczestnicy wymagający odpowiedniego wsparcia uczestniczyli w usługach. Punkt nie wymaga aktualizacji.

3. Analiza punktu: „Cele CUS.”

Założony cel główny polegający na zwiększeniu dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Klucze dzięki powołaniu Centrum Usług Społecznych, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferować będzie usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie do potrzeb jest celem, który w ramach realizacji projektu jest realizowany. Punkt nie wymaga aktualizacji.

4. Analiza punktu: „Plan i formy doskonalenia kadry CUS.”

Działalność związana ze wdrożeniem CUS w Kluczach zakłada posiadanie przez pracowników odpowiednich kompetencji oraz zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych spełnienia wymagań formalnych. Pracownicy CUS w Kluczach uczestniczyli w szkoleniach zarówno podnoszących ich kompetencje niezbędne do pracy na poszczególnych stanowiskach

podnosząc jakość wykonywanych zadań jak i w szkoleniach wymaganych do posiadania formalnych uprawnień na stanowiskach przewidzianych w CUS, tj.: organizator usług społecznych, organizator społeczności lokalnej, koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych.

Ze względu na dynamiczny rozwój nowych usług społecznych i wdrażanie ich w CUS w Kluczach wprowadzono rozwiązania polegające na udziale innych pracowników w szkoleniach spełniających wymagania ustawy o realizowaniu usług społecznych. Działania takie umożliwią zastępowalność poszczególnych pracowników CUS w przypadku nieobecności i zwiększenia obciążenia CUS. W związku z tym, że posiadanie wyszkolonych pracowników na poszczególnych stanowiskach w CUS jest obowiązkiem ustawowym powyższy punkt nie wymaga aktualizacji. Dodatkowo pracownicy CUS powinni mieć możliwość korzystania ze wsparcia superwizyjnego. Usługa superwizji pozwala reagować na potrzeby rozwojowe poszczególnych pracowników. Zapis dotyczący wsparcia superwizyjnego powinien się pojawić w rekomendacjach zmian do ustawy o realizacji usług społecznych.

5. Analiza punktu: „Sposób zarządzania CUS.”

Po utworzeniu jednostki budżetowej o nazwie: Centrum Usług Społecznych w Kluczach, siedziba CUS mieści się, w budynku byłego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczach. Druga lokalizacja w zabytkowym budynku – pałacyku Dietla jest w trakcie realizacji. Dokonywane są przystosowania i lokalizacja ta jest wyposażana. Po zrealizowaniu tego punktu planu w pomieszczeniach funkcjonować będzie zespół do spraw organizowania usług społecznych oraz organizowania społeczności lokalnej.

Zgodnie z planem wdrażania działalnością Centrum kieruje Dyrektor, który jest odpowiedzialny za całokształt jego działalności i reprezentacji Centrum na zewnątrz. Dyrektor Centrum składa Radzie Gminy Klucze coroczne sprawozdanie z działalności za poprzedni rok kalendarzowy oraz potrzeby dotyczące usług społecznych.

W ramach struktury organizacyjnej Centrum wyodrębniono następujące zespoły:

- 1) Zespół organizowania usług społecznych,
- 2) Zespół ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej,
- 3) Zespół organizowania społeczności lokalnej,
- 4) Zespół ds. administracji i świadczeń,
- 5) Zespół finansowo-kadrowy.

Szczegółową organizację wewnętrzną i strukturę organizacyjną Centrum, podział zadań oraz zakres tryb załatwiania spraw przez poszczególnych pracowników określa regulamin organizacyjny, zarządzenia, instrukcje i inne regulaminy ustalone przez Dyrektora.

Regularnie odbywają się tzw. „operatywki”, czyli spotkania kluczowych osób biorących udział w realizacji projektu. Podczas spotkań omawiane będą wszelkie trudności występujące w zarządzaniu i realizacji projektu. Punkt nie wymaga aktualizacji. W przyszłości można rozważyć tworzenie nowych procedur wynikających z doświadczeń rozwiązywania trudnych/kryzysowych sytuacji (np. duże zapotrzebowanie na usługi). Wraz z rozwojem usług społecznych potrzebne będzie określenie wskaźników liczbowych określające obciążenie CUS (na podobieństwo przepisu o 50 środowiskach na pracownika socjalnego). Pozwoli to z wyprzedzeniem planować politykę kadrową na etapie planowania budżetu.

6. Analiza punktu: „Sposób pozyskiwania i zarządzania informacjami przydatnymi dla potencjalnych klientów CUS.”

Z perspektywy doświadczeń CUS w Kluczach bardzo ważny punkt. Został zrealizowany zgodnie z planem i nie wymaga modyfikacji. Centrum Usług Społecznych zaistniało w postrzeganiu wielu mieszkańców jako nowa instytucja dająca nowe możliwości w postaci usług społecznych. Ten fakt warto wykorzystać w przyszłości tworząc inne, nowe CUS-y, uwzględniając działania marketingowo – reklamowe zawarte w planie wdrażania. Udzielanie informacji przez wszystkich pracowników CUS jest bardzo istotne, szczególnie w początkowej fazie tworzenia Centrum, dlatego przygotowanie kadry w tym obszarze powinno być działaniem priorytetowym. Doświadczenia CUS w Kluczach to potwierdzają.

7. Analiza punktu: „Założenia do programu usług społecznych.”

Program uchwalony zgodnie z planem wdrażania, punkt nie wymaga aktualizacji.

8. Analiza punktu: „Przygotowanie planu organizowania społeczności lokalnej w ramach aktywności CUS.”

Zgodnie z planem wdrażania został przygotowany plan organizowania społeczności lokalnej. Rozwój pracy socjalnej poprzez organizowanie społeczności lokalnej okazał się bardzo ważnym elementem dopełniającym usługi społeczne indywidualne. Punkt nie wymaga aktualizacji.

9. Analiza punktu: „Propozycja strukturyzacji indywidualnych planów usług społecznych.”

Obecny zapis nie opisuje zrealizowanych działań dotyczących strukturalizacji indywidualnych planów usług społecznych. CUS w Kluczach zrealizował działania związane z przyznawaniem usług społecznych oraz tworzeniem i realizacją indywidualnych planów usług społecznych. Zaplanowanie i wdrożenie tego punktu jest kluczowe ze względu na indywidualną obsługę odbiorcy usług. Proponuję wstawić następujący zapis do planu wdrażania.

- I. Wskazówki dotyczące przyznawanie usług:
  1. Realizacją usług społecznych będzie zajmował się zespół do spraw organizowania usług społecznych kierowany przez Organizatora Usług Społecznych.
  2. Przyznawanie usług społecznych odbywa się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego, złożony w Centrum Usług Społecznych w Kluczach.
  3. Przyznanie usługi odbędzie się po przeanalizowaniu przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych dokumentów kwalifikujących do danej usługi/usług.
  4. Przyznanie usługi może być poprzedzone rozpoznaniem indywidualnych potrzeb w miejscu zamieszkania lub w siedzibie CUS.
- II. Opracowanie procedury obsługi klientów.
- III. Opracowanie procedury dotyczącej indywidualnych planów usług społecznych zawierający wzory dokumentów i terminy tworzenia IPUS.

10. Analiza punktów: „Sposoby testowania oraz określenie rezultatów testowania” i „Określenie pakietu dokumentów.”

Punkty są w trakcie realizacji. W ostatnim Kamieniu Milowym zostanie opracowany pakiet produktów, który powstanie w wyniku testowania. Punkty w tym momencie nie wymagają aktualizacji.

11. Analiza punktu: „Plan i sposób monitorowania usług świadczonych w ramach CUS.”

Centrum Usług Społecznych w Kluczach prowadzi monitoring realizowanych usług społecznych. W roku 2022 i 2023 przyznano i zawarto odpowiednie wartości liczbowe usług społecznych i indywidualnych planów usług społecznych:

Sprawozdanie z usług społecznych zrealizowanych od stycznia do grudnia 2022 r.									
Przyznane usługi społeczne I kwartał	Zawarto IPUS I kwartał	Przyznane usługi społeczne II kwartał	Zawarto IPUS II kwartał	Przyznane usługi społeczne III kwartał	Zawarto IPUS III kwartał	Przyznane usługi społeczne IV kwartał	Zawarto IPUS IV kwartał	Przyznane usługi społeczne narastająco	Zawarto IPUS narastająco
0	0	170	75	91	46	477	204	738	325

Łączna liczba usług, z których skorzystali uczestnicy projektu w 2022 r. wynosi 809. Łączna liczba uczestników projektu 688 osób.

Sprawozdanie z usług społecznych zrealizowanych od stycznia do maja 2023 r.									
Przyznane usługi społeczne I kwartał	Zawarto IPUS I kwartał	Przyznane usługi społeczne II kwartał	Zawarto IPUS II kwartał	Przyznane usługi społeczne III kwartał	Zawarto IPUS III kwartał	Przyznane usługi społeczne IV kwartał	Zawarto IPUS IV kwartał	Przyznane usługi społeczne narastająco	Zawarto IPUS narastająco
161	118	0	0	-	-	-	-	394	332

W tym czasie pracownicy CUS współpracowali z przedstawicielami podmiotów świadczących usługi społeczne. Dodatkowo organizowano spotkania mające na celu reagować na wszelkie trudności. W ramach tej współpracy pojawiły się refleksje i ustalenia usprawniające działalność CUS. Były to między innymi następujące wnioski:

1. Bardzo ważne jest, aby planować organizację usług w odpowiednim czasie, uwzględniając porę roku (np. czas wakacji nie jest dobrym terminem do uruchamiania usług, w którym mają uczestniczyć rodziny z dziećmi). Nie warto również się śpieszyć z uruchamianiem usługi, jednocześnie nie można jej uruchamiać zbyt długo.
2. Organizacja usług społecznych wymaga od pracowników wielu miękkich kompetencji, ale także znajomości procedur i przepisów dotyczących zlecenia zadań na zewnątrz CUS. Dodatkowo, aby odpowiednie terminy zostały zachowane, wymaga to od kadry CUS odpowiedniej dyspozycyjności.
3. Zlecenie zadań w jednym czasie może utrudnia funkcjonowanie, ale może też być atutem i przyciągnąć wielu nowych mieszkańców, którzy wcześniej nie korzystali z pomocy społecznej. W ramach jednej usługi można prowadzić kilka etapów rekrutacji

i uruchamiać usługę stopniowo, wykorzystując coraz większe zainteresowanie mieszkańców. Szczególnie dotyczy to usług tzw. wysokiego ryzyka, gdy motywacja do udziału, np. w terapii uzależnień jest różna.

Punkt nie wymaga aktualizacji.

12. Plan finansowy

Punkt w trakcie realizacji, nie wymaga aktualizacji.

13. Zasady współpracy między jednostkami zajmującymi się świadczeniami i usługami

CUS w Kluczach w 2022 i 2023 roku zlecił do wykonania usługi społeczne zawarte w Programie Usług Społecznych:

<https://bip.malopolska.pl/cusklucze,m,400976,2022.html?limit=50&page=1&offset=0>

Na podstawie konkursów i zapytań ofertowych wyłoniono następujących wykonawców usług:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Nieustającego Rozwoju VAJRA - nazwa zadania: „Krótkoterminowa terapia osób dorosłych i ich rodzin (z problemem uzależnienia) z terenu gminy Klucze”.
2. Stowarzyszenie Forum Oświatowe Klucze – nazwa zadania:
  - A) Warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalne dzieci i rodziców z gminy Klucze
  - B) Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom w wieku 6 r.ż. do 13 r.ż. w formie zajęć rekreacyjnych rozwijających zainteresowania w okresie wakacyjnym.
  - C) Rozwój wspólnot i społeczności lokalnej w sołectwach Gminy Klucze oraz pobudzenie ich mieszkańców do aktywności obywatelskiej.
3. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Wolbromiu – nazwa zadania: Wsparcie opiekuńcze dla mieszkańców Gminy Klucze do 18 r. ż z niepełnosprawnością lub zagrożonych niepełnosprawnością oraz wsparcie wychowawcze dla ich rodziców lub opiekunów.
4. Spółdzielnia Socjalna „OPOKA” – nazwa zadania: Świadczenie usługi społecznej w zakresie rehabilitacji zdrowotnej i aktywizacji społeczno – zawodowej dla mieszkańców gminy Klucze.
5. Adam Gźyl, prywatna praktyka psychologiczno-seksuologiczna – nazwa zadania: Zajęcia psychoedukacyjne dla mieszkańców Gminy Klucze.

6. Małgorzata Beata Kajda – nazwa zadania: Integracja społeczna i pobudzenie aktywności lokalnej (warsztaty świąteczne Bożonarodzeniowe)
7. Fundacja nad Horyzontem – nazwa zadania: Świadomy ekonomicznie mieszkaniec Gminy Klucze – poradnictwo i konsultacje w zakresie bezpieczeństwa społeczno – ekonomiczno – bankowego dla dorosłych mieszkańców Gminy Klucze
8. SELF Psychoterapia, Psychoedukacja Ewa Włazło – nazwa zadania: Grupa wsparcia z elementami psychoterapii dla mieszkańców Gminy klucze od 12 do 18 r. ż. W zakresie zapobiegania zachowaniom autodestrukcyjnym

Zestawienie realizacji poszczególnych usług w miesiącach wygląda następująco:

Zestawienie usług w ujęciu miesięcznym																		
Miesiąc	2022									2023								
	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Zajęcia psychoedukacyjne dla mieszkańców Gminy Klucze	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Prowadzenie krótkoterminowej terapii osób dorosłych powyżej 18 roku życia i ich rodzin (z problemem uzależnienia) mieszkających na terenie gminy Klucze	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
Warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalne dzieci i rodziców z gminy Klucze			x	x	x	x	x	x	x									
Rozwój wspólnot i społeczności lokalnej w sołectwach Gminy Klucze oraz pobudzenie ich mieszkańców do aktywności obywatelskiej			x	x	x	x	x	x	x									
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom w wieku od 6 r. ż do 13 r. ż w formie zajęć rekreacyjnych rozwijających zainteresowania w okresie wakacyjnym				x	x													
Rehabilitacja zdrowotna i aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Klucze									x	x	x	x	x	x	x			
Integracja społeczna i pobudzenie aktywności lokalnej (warsztaty świąteczne Bożonarodzeniowe)									x	x								
Wsparcie opiekuńcze dla mieszkańców Gminy Klucze do 18 r. ż z niepełnosprawnością lub zagrożonych niepełnosprawnością oraz wsparcie wychowawcze dla ich rodziców opiekunów										x	x	x	x					

Świadomy ekonomicznie mieszkaniec Gminy Klucze – poradnictwo i konsultacje w zakresie bezpieczeństwa społeczno – ekonomiczno – bankowego dla dorosłych mieszkańców Gminy Klucze															x	x	x	x	x
Integracja społeczna i pobudzenie aktywności lokalnej (warsztaty świąteczne Wielkanocne)											x								
Prowadzenie krótkoterminowej terapii osób dorosłych powyżej 18 roku życia i ich rodzin (z problemem uzależnienia) mieszkających na terenie gminy Klucze – Edycja II										x	x	x	x	x	x	x			
Grupa wsparcia z elementami psychoterapii dla mieszkańców Gminy klucze od 12 do 18 r. ż. W zakresie zapobiegania zachowaniom autodestrukcyjnym											x	x	x	x					x

Z powyższego zestawienia można wnioskować, że wprowadzenie zasad współpracy pomiędzy jednostkami świadczącymi usługi społeczne a Centrum jest ważnym elementem dbania o poprawność i jakość świadczonych usług na rzecz mieszkańców. Ważnym elementem jest odpowiednie zlecenie zadań poza CUS. Zgodnie z modelem DPZM opisanym w MODEL REALIZACJI USŁUG O OKREŚLONYM STANDARDZIE W GMINIE str. 20 https://www.wrzos.org.pl/projekt1.18/download/1_Model_gmina_internet.pdf, w zależności od doświadczenie podmiotów zewnętrznych można więcej zadań przenieść poza CUS. Wszystko jest uzależnione od charakterystyki danej usługi. Punkt w tym momencie jest jeszcze nie zrealizowany do końca, wnioski i wskazówki będzie można wyciągnąć po zakończeniu ewaluacji.

14. Formy i metody działań promocyjnych

Centrum Usług Społecznych w Kluczach zbudowało odpowiedni wizerunek w społeczności lokalnej. Zaplanowane i wykonane działania promocyjne zgodnie z planem wdrożeniowym, wśród nich partnerstwa, publikacje, materiały promocyjne, udział w wydarzeniach lokalnych, identyfikacja logo CUS, stworzenie strony internetowej czy fanpage CUS spowodowało duże zainteresowania usługami mieszkańców Kluczy. Punkt planu wdrożenia został zrealizowany i nie wymaga aktualizacji.

15. Podsumowanie.

CUS w monitorowanym okresie realizował zadania związane z organizacją usług społecznych. Prowadził działania informacyjne, rekrutacyjne i udostępniające usługi społeczne dla mieszkańców gminy Klucze. Dodatkowo prowadził działalność związaną z organizacją społeczności lokalnej. Założenia działalności CUS zakładały, że będzie on budował partnerstwa i wypracowywał zasady współpracy pomiędzy jednostką organizacyjną gminy realizującą zadania własne i zlecone a organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w ramach zakupu usług zgodnie z obowiązującym i przepisami prawa zamówień publicznych.

Celem głównym projektu będzie zwiększenie dostępności usług społecznych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Klucze dzięki powołaniu Centrum Usług Społecznych, które w sposób skoordynowany i spersonalizowany oferować będzie usługi społeczne adresowane do ogółu mieszkańców, adekwatnie do potrzeb. Integracja usług społecznych, rozproszonych obecnie w różnych podsystemach, umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie lokalnej infrastruktury usługowej i tym samym skuteczniejsze zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oferowanych w odpowiednio sprofilowanych pakietach usług, świadczonych przez różnych usługodawców i dostarczanych w zindywidualizowanej formule.

Wymagało to wdrożenia innowacyjnych narzędzi diagnozy społecznej i indywidualnej, poszerzenie oferty usługowej, zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania społeczne, samopomocowe a także efektywne zarządzanie usługami społecznymi na terenie gminy, co umożliwi większą skuteczność oddziaływania pomocy społecznej. Analizowany plan wdrożeniowy nie jest Programem Usług Społecznych, ale stanowi podstawy do jego wypracowania, na które zgodnie z Ustawą CUS (Art. 76 ust 1) ma rok od daty powstania. Plan wdrożeniowy ma być też pomocny dla podmiotów, które myślą o stworzeniu CUS, lub podmiotów, które wspierają ich powstawanie np., ROPS.

Opracował: Adam Białas

Na podstawie:

1. Kowalczyk J., Szarfenberg R. „Model realizacji usług o określonym standardzie w gminie – Rekomendacje organizacyjne”, Warszawa 2014

https://www.wrzos.org.pl/projekt1.18/download/1_Model_gmina_internet.pdf

2. Szczęsna-Misina E. „Działania marketingowe przedsiębiorstw społecznych” str.153, Kraków, 2023
3. Szarfenberg R., Kryteria ewaluacji pomocy społecznej, Warszawa, 2010
https://pte.org.pl/wp-content/uploads/2022/03/kryteria_ewal_Szarfenberg.pdf
4. Szarfenberg R. „Standaryzacja usług społecznych” Warszawa
<https://www.wrzos.org.pl/projekt1.18/download/Ekspertyza%20Ryszard%20Szarfenberg.pdf>
5. Model współpracy instytucji zatrudnienia socjalnego z innymi podmiotami realizującymi usługi społeczne. **PODREČZNIK** <https://cusy.pl/wp-content/uploads/2022/12/podrecznik.pdf>
6. Cykl publikacji przygotowanych przez Kancelarię Prezydenta RP pod wspólnym tytułem: „Jak utworzyć i prowadzić centrum usług społecznych”
<https://cusy.pl/biblioteka-cus/>
7. Materiały ewaluacyjne przygotowane przez CUS w Kluczach.